

wpłynęło dnia 01.10.2009
ilość stron 5 ilość załączników .....
zarejestrowano pod nr 3421/09
podpis M. Szeffler

Olsztyn, 29 września 2009 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**

RDOŚ-28-WOOŚ-6613-01-108/09/MT

**Szanowny Pan
Jan Sadowski
Burmistrz Gminy i Miasta Susz**

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.),

- w związku z pismem z dnia 28.09.2009 r., znak: PF 0704/01/2009.(data wpływu do RDOŚ 28.09.2009 r.),

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w **prognozie** oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu:

**Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Susz
na lata 2009 – 2016**

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Prognoza do projektu powyższego dokumentu powinna przede wszystkim:

- dokonać oceny stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w programie LPR,
- dokonać oceny potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów programu LPR,
- sformułować rekomendacje, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji programu LPR,
- dokonać oceny czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- dokonać oceny pozytywnych i negatywnych lub obojętnych skutków dla środowiska,
- przedstawić kryteria oceny oddziaływania i rodzaj oddziaływania.

Prognoza do projektu „Lokalnego programu rewitalizacji...” powinna zatem:

1. zawierać

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

biorąc pod uwagę następujące uwarunkowania:

- cenne walory historyczne i przyrodnicze miasta Susz,
- ugruntowana pozycja turystyczna miasta, związana między innymi z cennymi walorami przyrodniczymi,
- konieczność zachowania walorów naturalnych środowiska jako jednego z najważniejszych warunków zachowania atrakcyjności turystycznej miasta,

- położenie nad jeziorem Suskim,
- priorytety gospodarcze Susza, związane z rozwojem nowych form turystyki i rekreacji oraz wykorzystania walorów krajobrazowych i historycznych miasta w celu ożywienia ekonomicznego,
- charakter i szeroki zakres działań oraz poddziałań planowanych do realizacji w ramach LPR, przewidzianych w długiej perspektywie czasowej (lata 2009-2016), rodzaj i skalę planowanych przedsięwzięć,
- potencjalną możliwość wystąpienia **konfliktów społecznych** w związku z prowadzonymi inwestycjami na płaszczyźnie funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej,

oraz z uwagi na fakt, że w ramach LPR będą realizowane projekty, **będące przedsięwzięciami inwestycyjnymi lub innymi ingerencjami w środowisko**, w tym między innymi zadania o charakterze infrastrukturalnym w różnych obszarach o specyficznych cechach,

- należy w opracowywanej prognozie uwzględnić i dokonać odniesienia do :
  - **wszystkich dokumentów opracowanych na potrzeby Miasta Susz, mających charakter dokumentów strategicznych uwzględniających sferę przestrzenną, ekonomiczną i społeczną,**
  - **wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska opracowanych na poziomie**

lokalnym, w tym zwłaszcza do:

- Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu „Starego Miasta” w Suszu,
- Planu Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta Susz z roku 2004,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Susz,
- Programu Ochrony Środowiska oraz Planu Gospodarki Odpadami Gminy i Miasta Susz ,

regionalnym, w tym zwłaszcza do:

- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010, (zwłaszcza w aspekcie zagospodarowania odpadów wytworzonych w trakcie realizacji zadań objętych LPR),
- Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007-2013,
- Programu Ekoenergetycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2005-2010,
- Wojewódzkiego Programu Zwiększania Lesistości na lata 2001-2010 - zwłaszcza w aspekcie energetycznego wykorzystania odnawialnego źródła energii jakim jest drewno (alternatywne źródło energii), w aspekcie racjonalnego zagospodarowania drewna w prowadzonych inwestycjach oraz w aspekcie zwiększania zadrzewień,
- Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego (uwzględnić raporty z realizacji strategii),
- Strategią Rozwoju Turystyki w województwie Warmińsko-Mazurskim

krajowym, w tym zwłaszcza do:

- Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013,
- Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami,
- Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Polityki Leśnej Państwa (Krajowy Program Zwiększania Lesistości),
- Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami.

Powiązania z ww. dokumentami powinny dotyczyć zwłaszcza **spójności celów, kierunków działań, priorytetów ekologicznych** ustanowionych w tych dokumentach, wskazanych sposobów ich realizacji oraz uwzględnienia podstawowych założeń zawartych w tych dokumentach przy sporządzaniu niniejszej prognozy.

Prognoza powinna również zawierać:

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- np. metoda oceny realizacji celów oparta na analizie zgodności treści ocenianego dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach,
- metoda macierzy interakcji do określenia analizy wpływu działań na poszczególne komponenty środowiska,

- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring realizacji,
  - w opracowywanej prognozie należy uwzględnić system i częstotliwość działań monitoringowych w odniesieniu do wskaźników osiągnięć (produktu, rezultatu oraz oddziaływania),
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (lub o braku takiego oddziaływania),
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Prognoza powinna również określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
  - w punkcie tym należy między innymi przedstawić krótką ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego regionu, (opracowaną na podstawie np. danych statystycznych i raportów WIOŚ), uwzględniając wielkość zasobów i walory środowiska przyrodniczego (zasoby wodne, zasoby biologiczne oraz zasoby krajobrazowe w ujęciu wizualno-estetycznym, zasoby geologiczne i glebowe), wszystkie elementy środowiska, tj. wody podziemne, wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, odpady, promieniowanie elektromagnetyczne, środowisko przyrodnicze, glebę, krajobraz, kopaliny, rzeźbę terenu, zabytki,
  - zidentyfikować **główne problemy ochrony środowiska** na terenie miasta:
    - zły stan nawierzchni dróg i ulic na terenie miasta,
    - niezagospodarowane, zdegradowane przestrzenie zielone w obrębie Jeziora Suskiego,
    - silne zanieczyszczenie jeziora Suskiego,
    - niszczące obiekty o dużej wartości historycznej,
    - niewystarczająco rozwinięta sieć ciepłownicza, brak ekologicznych sieci ciepłowniczych,
    - zły stan techniczny kanalizacji deszczowej,
    - problemy w zakresie gospodarki odpadami, (np. niski poziom segregacji odpadów),
    - inne problemy - jeżeli występują i mają odniesienie do środowiska (np. hałas komunikacyjny związany ze złym stanem technicznym dróg, ekspansja zagospodarowania turystycznego okolic, presja inwestorów, niewykorzystany potencjał turystyczny na terenie miasta),
  - **przedstawić skutki dla środowiska w przypadku nie podjęcia działań - zaniechanie realizacji programu (tzw. wariant bezinwestycyjny),**
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - w tym punkcie należy uwzględnić występujące na terenie miasta lub będące w zasięgu oddziaływania wszystkie formy ochrony przyrody: Parki Krajobrazowe, Obszary Chronionego Krajobrazu, Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, Obszary Natura 2000; pozostałe formy ochrony przyrody (stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody), - strona Biuletynu Informacji Publicznej RDOŚ w Olsztynie (ścieżka dostępu- <http://olsztyn.rdos.gov.pl/>)
    - jeśli dane formy nie występują należy to wyraźnie zaznaczyć w prognozie,
    - jeśli nie przewiduje się oddziaływania na formy ochrony przyrody należy w prognozie wykazać brak oddziaływania i uzasadnić,
    - uwzględnić bliskie położenie od miasta Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego oraz Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000,
    - położenie w Obszarze Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy,
    - uwzględnić konieczność ochrony zasobów i walorów przyrodniczych,

w szczególności zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, terenów leśnych, walorów krajobrazowych, terenów zielonych,

d) **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;**

- w tym punkcie należy między innymi:
  - uwzględnić przyjęte kierunki działań i cele w ochronie środowiska (odnieść się np. do dyrektyw unijnych) zwłaszcza do zgodności celów, kierunków działań i priorytetów ekologicznych określonych w tych dokumentach,
  - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- w tym punkcie należy między innymi przedstawić wpływ proponowanych w dokumencie celów oraz przedsięwzięć inwestycyjnych (projektów) planowanych do realizacji, uwzględnić oddziaływanie lub wykazać brak oddziaływania na obiekty **historyczne i zabytkowe Susza:** Kościół parafialny p.w. św. Rozalii, Sanktuarium p.w. św. Antoniego Padewskiego z XIVw, miejskie mury obronne, dawna Bożnica Żydowska, wieża ciśnień, budynek Środowiskowego Domu Samopomocy, budynek poczty, gazownia, inne.

3. Prognoza powinna przedstawiać:

- a) **rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;**
- w tym punkcie należy między innymi zwrócić uwagę na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych technik oraz spełniających standardy emisyjne służące łagodzeniu wpływom inwestycji na środowisko (uwzględnić etap budowy, eksploatacji, fazę poeksploatacyjną),
  - odnieść się do ograniczenia emisji odpadów do środowiska, (głównie odpady budowlane z grupy 17) zagospodarowania wytworzonych odpadów przede wszystkim poprzez **odzysk** (w tym recykling),
  - ograniczenie emisji hałasu, poprzez stosowanie kryteriów *rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska*,
  - uwzględnić możliwość przesadzania drzew tam gdzie będzie to możliwe, nie zaś ich wycinki,
  - uwzględnić oszczędne korzystanie z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji,
  - uwzględnić ochronę gleby, zieleni, naturalnie ukształtowanego terenu i stosunków wodnych w trakcie prowadzenia prac,
  - uwzględnić właściwie dobrany monitoring skutków realizacji programu.

W przypadku, jeśli w trakcie realizacji zadań objętych programem LPR (prace remontowe i modernizacyjne zdegradowanej substancji mieszkaniowej) wytworzone zostaną odpady o charakterze budowlanym (konstrukcyjne i izolacyjne) zawierające azbest, w prognozie należy odnieść się do zagrożeń powodowanych obecnością azbestu oraz do prawidłowego sposobu jego usuwania i w dalszej kolejności unieszkodliwienia zgodnie z obowiązującymi procedurami. Gospodarka odpadami **niebezpiecznymi zawierającymi azbest, jest ważnym elementem całego**

systemu gospodarki odpadami, a także integralną częścią planów gmin, powiatów i województw oraz planu krajowego.

W przypadku prowadzenia prac remontowych, modernizacyjnych i termomodernizacyjnych, przed ich rozpoczęciem zarządca budynku powinien zlecić ornitologowi **inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania ptaków gatunków chronionych, w szczególności jerzyka (*Apus apus*)**. Jerzyk objęty jest ochroną gatunkową ścisłą, na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237). W sytuacji gdy zniszczenie schronienia jerzyka jest konieczne, należy zwrócić się do RDOŚ o wydanie stosownego zezwolenia oraz zapewnić temu gatunkowi zastępcze miejsca lęgowe. Podczas remontu czy termomodernizacji budynku należy zawieszać budki lęgowe dla tych ptaków w miejscach, gdzie dotychczas miały one swoje lęgi.

- b) Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – prognoza powinna przedstawić **rozwiązania alternatywne** do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z **uzasadnieniem ich wyboru** oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo **wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych**, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Reasumując powyższe, przedmiotowa prognoza powinna stanowić:

- ocenę projektu LPR z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości - ocenie należy zatem poddać wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tego programu mogą wywierać wpływ przekształcający,
- powinna zawierać analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane do zrealizowania w programie LPR zadania,
- propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
- prognoza powinna ustalić na ile zadania zawarte w programie LPR pozwolą na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogacą lub odtworzą obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Agata Moździerz
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują:

1. Burmistrz Gminy i Miasta Susz, 14-240 Susz, ul. Wybickiego 6
(za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)
2. A/a